

บทที่ 2

หลักการแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินค่า P.M ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท.606 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา โดยวิธีการของปูลชองส์ ซึ่งประกอบด้วย ตารางวิเคราะห์ ปูลชองส์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่จะศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในบทนี้ นำเสนอ หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในที่นี้จะกล่าวถึง

ความหมายของหลักสูตรและแผนการสอน

ลักษณะของแผนการสอน

การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางทั้งในเชิงทฤษฎีและในทางปฏิบัติของหลักสูตรไว้หลายทัศนะ เช่น

ฮาส์ (Hass, 1977) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่บุคคลได้รับจากการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนอันมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ให้บรรลุตามเป้าประสงค์และจุดประสงค์เฉพาะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขต เนื้อหาด้านทฤษฎี และการวิจัยอันมีรากฐานมาจาก การปฏิบัติ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ดอลล์ (Doll, 1978) ได้นิยามว่า หลักสูตรคือเนื้อหาและกระบวนการที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และความเข้าใจพัฒนาทักษะต่าง ๆ และเปลี่ยนเจตคติความซาบซึ้งและค่านิยมภายใต้การดูแลของโรงเรียน

ภิญโญ สาร (2516) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือโครงการการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อเตรียมนักเรียน เยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2522) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

หลักสูตรมีความหมาย 4 นัยคือ

1. รายการที่โรงเรียนกำหนดรวมทั้งวัสดุอื่น ๆ
2. รายการวิชาที่จัดสอนให้เด็ก
3. รายวิชาที่โรงเรียนจัดสอน
4. การวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนจัดเสนอแนะขึ้นไว้

(วิชัย วงษ์ใหญ่ , 2525)

สวัสดิ์ จงกล (2521) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดที่วางด้วยจุดมุ่งหมายของการศึกษา แนวทางดำเนินงาน เนื้อหาสาระ ซึ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดและแนวทางในการจัดการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอนหลายรูปแบบที่จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ตามความหมายมุ่งหมายของการศึกษา

ความหมายของแผนการสอน

กูด (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนไว้ว่า แผนการสอนคือ โครงการย่อยที่ประกอบไปด้วยหัวข้อสำคัญของบทเรียนที่จะสอนรวมถึงวัตถุประสงค์ จุดสำคัญที่ต้องการเน้นคำถามที่จะใช้ถาม สื่อการเรียนและกำหนดงานที่จะให้ทำ

สมิทร คุณานุก (2521) ได้กล่าวถึงการแปลความหมายของหลักสูตรไปสู่การสอนว่า โดยทั่วไปแล้ว หลักสูตรระดับชาติจะกำหนดความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาที่สอน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้อย่างกว้าง ๆ มีลักษณะยืดหยุ่นได้เพื่อสะดวกแก่การนำไปปรับให้เข้ากับลักษณะท้องถิ่น หรือของโรงเรียน ดังนั้นครูจึงไม่สามารถที่จะนำหลักสูตรไปสอนได้เมื่อยังไม่มีการดัดแปลง ถ้าจะกล่าวรวม ๆ แล้ว การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง การตีความหมายและการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร สิ่งที่ย่นำหลักสูตรไปใช้จะต้องตีความหมายก็คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร.....

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนนี้จะออกมาในรูปของเอกสารที่เราเรียกทั่ว ๆ ไปว่า "ประมวลการสอนและโครงการสอน" เอกสารทั้งสองนี้จะช่วยขยายความของหลักสูตรให้

กระจำงมากขึ้นตามลำดับ และเมื่อครูจะลงมือทำการสอนจริงนั้นอาจต้องทำบันทึกการสอนอีกด้วย เพื่อให้เป็นแนวทางในการสอนออกเป็นรายชั่วโมง แต่ในบางกรณีก็โครงการสอนมีความละเอียดพอครูอาจใช้แผนการสอนเป็นเอกสารนำไปสอนแต่ละครั้งได้เลย

อาคม จันทสุนทร (2520) ได้ให้คำอธิบายความหมายของแผนการสอนไว้ว่า แผนการสอนเป็นเอกสารที่ให้รายละเอียดในการสอนตามหลักสูตรแก่ครู มีลักษณะคล้ายประมวลการสอน โครงการสอนและบันทึกการสอนรวมกัน คือครูสามารถใช้เป็นแนวทางในการสอนได้ เพราะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอดเนื้อหา กิจกรรมการเรียน สื่อการเรียน การวัดผลของแต่ละเรื่องการสอน และบอกจำนวนคาบเวลาที่ใช้สอนด้วย

แผนการสอนตามความหมายของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2522) มีจุดประสงค์ เพื่อให้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแก่ครู โดยจัดทำเป็นกลุ่มประสบการณ์ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร ในแผนการสอนจะมีข้อเสนอแนะว่า จะสอนเรื่องอะไร นานเท่าใดเพื่อจุดประสงค์อะไร ปฏิบัติกิจกรรมอะไร และวัดผลอย่างไร หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ แผนการสอนเป็นเครื่องขยายหลักสูตร เป็นเครื่องมือช่วยครูผู้ดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร ทั้งวัตถุประสงค์ ความคิดรวบยอด เนื้อหา และการประเมินผล โดยเสนอแนะกิจกรรมการเรียน และสื่อการเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาให้ผู้สอนเลือกได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

สุนน อมรวิวัฒน์ (2530) ได้ให้ความหมายว่า แผนการสอน คือสิ่งที่ระบุกระบวนการสอนกล่าวถึง กระบวนการสอนที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอนจริงของครู เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

กล่าวโดยสรุปตามนี้ดังกล่าว แผนการสอนหมายถึงเอกสารที่ขยายรายละเอียดจากหลักสูตรไปสู่แนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร ทั้งวัตถุประสงค์ ความคิดรวบยอดเนื้อหา และการประเมินผล

ลักษณะของแผนการสอน

แผนการสอนเป็นเอกสารที่สำคัญสำหรับครูที่จะใช้เป็นแนวทางในการสอนเพื่อให้บรรลุผลหลักสูตร เพราะแผนการสอนจะบอกสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนการประเมินผล และกำหนดเวลาในการสอนไว้ครบถ้วน ในการจัดทำแผนการสอนนี้จะต้องนำเอกสารหลักสูตรมาขยายให้มีรายละเอียดมากขึ้น และแบ่งเป็นตอน ๆ หรือเป็นเรื่อง ๆ เพื่อทำเป็นแผนการสอนแต่ละเรื่อง ๆ ไป

อาคม จันทสุนทร (2520) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการสอนไว้ว่าแผน
การสอนมักจะประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. เลขที่ของแผนการสอน เป็นลำดับที่ของแผนการสอนในวิชานั้น ๆ
2. ชื่อแผนการสอน เป็นชื่อหัวข้อเรื่องที่จะสอน
3. ระยะเวลาที่ใช้สอน เป็นการกำหนดว่าใช้เวลาในการสอนกี่คาบ
4. ความคิดรวบยอด เป็นหลักหรือจุดสำคัญของเรื่องที่จะสอน
5. จุดประสงค์ ส่วนใหญ่เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนเรื่องนั้น ๆ
6. เนื้อหาเป็นรายละเอียดของเนื้อเรื่องที่จะสอน
7. กิจกรรมการเรียน เป็นการบอกแนวทางการกระทำของนักเรียนว่านักเรียนจะ
ทำอะไรบ้างในการเรียนเรื่องนั้น ๆ
8. สื่อการเรียน เป็นรายการที่ระบุถึงอุปกรณ์ วัสดุที่ใช้ในการสอน รวมทั้งวิธี
การสอนของครูด้วย

9. การประเมินผล เป็นการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2532) กล่าวว่า ในหลักสูตรพุทธศักราช 2521 คำว่า
แผนการสอน เป็นคำที่ใช้แทน คำว่า "ประมวลการสอน" และ "โครงการสอน" ซึ่งตรง
กับภาษาอังกฤษว่า "lesson plan" แผนการสอนเป็นแบบแผนซึ่งกำหนด ขั้นตอนการสอนที่
ครู มุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เกิด พฤติกรรม การเรียนรู้ ในเนื้อหา และประสบการณ์ หน่วยใด
หน่วยหนึ่งตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

องค์ประกอบ ของแผนการสอน ประกอบด้วย

1. วิชาและเรื่องที่จะสอน
2. หัวเรื่อง
3. มโนคติ
4. วัตถุประสงค์
5. เนื้อหา
6. กิจกรรมการเรียน
7. สื่อการเรียน
8. ประเมินผล

การสอนเป็นกระบวนการที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมการเรียนรู้และรายละเอียด
ของเนื้อหาวิชา จุดหมายปลายทางของกระบวนการคือ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ตามที่

ระบุไว้ในหลักสูตร ซึ่งกระบวนการสอนจะถูกกำหนดไว้ด้วย "แผนการสอน" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

สุน อมรวิวัฒน์ และ สมพงษ์ จิตระดับ (2530) กล่าวว่า แผนการสอนที่กำหนดขึ้นตามหลักการแล้วเพื่อเป็นตัวอย่างเป็นแนวทางเบื้องต้นให้ครูสำหรับเตรียมตัวในการสอนแต่ละครั้ง แต่ไม่ใช่拿去ไปใช้โดยตรงในลักษณะนี้ผู้เกี่ยวข้อง ศึกษานิเทศก์ และครูประจำการ ควรได้นำแผนการสอนที่กำหนดได้จากส่วนกลางนี้ไปปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ความพร้อมของผู้เรียน สื่อการเรียน กิจกรรม และเกมที่มีอยู่ ทั้งนี้โดยการสร้างแผนการสอนขึ้นใหม่และยึดในเรื่องของหลักการ ความคิดรวบยอด จุดหมาย เนื้อหาบางส่วนคาบเวลาที่กำหนดไว้ดั้งเดิม แต่ได้ปรับเปลี่ยนในบางส่วนของกิจกรรมการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในแต่ละภาค แต่ละท้องถิ่น ที่มีอยู่

อย่างไรก็ตาม แผนการสอนไม่ใช่สิ่งกำหนดตายตัวว่า ผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามนั้นทุกประการเพราะย่อมไม่มีแผนการสอนใด ๆ สร้างขึ้นมาให้เหมาะสมกับทุกท้องถิ่นได้ดังนั้นกรมวิชาการจึงได้แจ้งไว้ในคู่มือการอบรมครูพอสรุปได้ว่า แผนการสอนเป็นเพียงการเสนอแนะแนวทางไว้ให้ผู้สอนสามารถนำไปปรับหรือตัดแปลงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ความเป็นมาของแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท.606

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้จัดกลุ่มภาษาไทย เป็นวิชาบังคับ ตลอด 3 ปี รวม 9 หน่วยกิต และเป็นหลักสูตรที่กำหนดจุดประสงค์ทั่วไปของหมวดวิชาไว้ทั้งหมด 9 ข้อ การสอนทุกวิชาใน 3 ระดับ จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ 9 ข้อนี้ ทุกรายวิชาจะมีจุดประสงค์เฉพาะรายวิชาไว้และทุกรายวิชาที่มีคำอธิบายรายวิชาไว้ด้วยจุดประสงค์เฉพาะของแต่ละรายวิชาจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไป 9 ข้อนี้ แต่อาจเน้นจุดประสงค์เฉพาะข้อหนึ่งๆแตกต่างกันไป

ในคู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กรมวิชาการได้ให้แนวการใช้หลักสูตรและหนังสือไว้ใน 2 วิชาคือ ท.401, ท.402, ท.503, ท.504 เท่านั้นมิได้กล่าวถึง ท. 605, ท.606 อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับ ม.4 และ ม.5 ก็เป็นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่ต้องผ่านทั้ง 2 รายวิชาบังคับนี้แล้วจึงจะเรียน ท.605-ท.606 ได้

สำหรับ ท.605-ท.606 นี้ กรมวิชาการได้จัดทำคู่มือการสอนให้ 2 เล่ม คือ เล่มที่ 1 ใช้กับ ท.605 เล่มที่ 2 ใช้กับ ท.606 ทั้งสองเล่มเป็นคู่มือภาษาไทยสำหรับจะสอน

วิชาในคู่มือดังกล่าวจะมีคำอธิบายอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับโครงสร้างและแนวการสอนในแต่ละเรื่องแผนการสอนแต่ละเรื่องจะประกอบด้วย จุดประสงค์ การเรียนรู้ ข้อเสนอแนะในการสอนวิธีการวัดผลและประเมินผล สื่อการสอนและรายชื่อหนังสืออ่านประกอบ จากคู่มือคู่มือนี้ หน่วยงานนิเทศกรรมการสามัญศึกษา ได้นำมาเขียนเป็นแผนการสอน ท.605-ท.606 เพื่อเป็นแนวให้ครูนำไปใช้สอน โดยจัดทำกันในแต่ละเขตการศึกษา และให้ผู้ใช้ปรับจัดทำเองบ้าง ต่อมาหน่วยงานนิเทศกรรมการสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานครก็ได้จัดทำฉบับปรับปรุงอีกครั้ง โดยกำหนด เป็นแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 , ท.606 (ฉบับปรับปรุง)

เนื่องจากแผนการสอนเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้สอนดำเนินการสอนไปในทิศทางเดียวกัน นักเรียนทุกภาคของประเทศไทยจะได้เรียนภาษาไทยในจุดประสงค์เดียวกัน ความเป็นมาตรฐานก็ย่อมเกิดขึ้นได้ ดังนั้น กรมสามัญศึกษาจึงมอบหมายให้ศึกษานิเทศกรรมการสามัญศึกษา จัดทำแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท.606 ขึ้น เพื่อทดลองใช้ในปีการศึกษา 2527 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในส่วนกลางและเขตการศึกษา โดยมีแบบประเมินการใช้แผนการสอนควบคู่ไปด้วยผลการทดลองใช้แผนการสอน ท.605 และ ท.606 ได้นำมาพิจารณาในการสัมมนาศึกษานิเทศกรรมการสามัญศึกษาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2529 จากการสัมมนาได้มอบหมายให้ศึกษานิเทศกรรมการสามัญศึกษาแต่ละเขตรีบแผนการสอนไปปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม แล้วส่งให้ศึกษานิเทศกรรมการสามัญศึกษาในส่วนกลางเป็นผู้รวบรวมและพิจารณาดังฉบับอีกครั้งหนึ่ง ต่อมาแผนการสอนชุดนี้ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยและได้มีการนำไปใช้กันทั่วประเทศต่อไป (หน่วยงานนิเทศกรรมการสามัญ, ม.ป.ป.)

การประเมินผลหลักสูตร

โดยทั่วไปแล้ว ครูผู้สอนส่วนมากจะประเมินหลักสูตรจากการตระหนักผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ถ้านักเรียนทำคะแนนได้ดีก็คิดว่าหลักสูตรดี ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กนักเรียนสอบตก มักคิดว่าหลักสูตรไม่ดี ความจริงแล้วการสอบเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการประเมินผลหลักสูตร เท่านั้น เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร ทิศนา ขสมมณี (2520) ได้เล่าถึงความเป็นมาและแนวคิดไว้ว่า

การประเมินผลหลักสูตรเริ่มได้รับความสนใจในวงการศึกษาตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 เป็นต้นมา ราลฟ ไทเลอร์ (Ralph Tyler) ให้คำนิยามของการศึกษาว่า "การศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม" ดังนั้นการประเมินผลหลักสูตรจึงมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงเป็นจุดสำคัญ ซึ่งก็หมายความว่า จะมีการวัดผลโดยเอาจุดมุ่งหมายเป็นที่ตั้งและหาว่า ได้มีพฤติกรรม

อะไรเปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ตามแนวคิดนี้ ภาพพจน์ของการจัดหลักสูตร ก็คือผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องสามารถวางจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนหรือมี พฤติกรรม เป็นอย่างไร และพยายามจัดประสบการณ์การสอนที่สามารถจะช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยน พฤติกรรมไปตามต้องการ บทบาทของการประเมินผลหลักสูตร ตามความหมายดังกล่าวจึงอยู่ที่ การช่วยชี้ให้เห็นจริงว่า ผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร

ต่อมา สตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคณะได้ให้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรว่า "การประเมินผลหลักสูตรคือกระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูลเพื่อที่จะ นำมาใช้ได้เป็นประโยชน์ในทางเลือกอื่นที่ดีกว่าของเดิม" ต่อมาในปี ค.ศ. 1903 ครอนบาค (Cronbach) ได้เขียนคำนิยามของการประเมินผลหลักสูตรไว้ในวารสาร Teachers' College Record ว่า "การประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการรวบรวมข้อมูล เพื่อการตัดสินใจ ในเรื่องของโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา"

จะเห็นว่าแนวคิดของสตีฟเฟิลบีมและครอนบาคนี้ตรงกัน และในวงการศึกษาก็นับว่า เป็นแนวความคิดใหม่ ในการประเมินผลหลักสูตรการศึกษาต่าง ๆ

ผู้สร้างหลักสูตรมักจะเผชิญปัญหาเรื่องการประเมินผลหลักสูตรอยู่ 2 ระยะคือ

ก. ระยะที่ 1 คือเมื่อสร้างหลักสูตรเสร็จแล้ว ผู้สร้างหลักสูตรควรประเมินผล หลักสูตรว่าหลักสูตรที่สร้างเสร็จลงไปนั้นดีหรือไม่ดีเพียงไร และเป็นไปตามเจตน์จำนงที่ได้ตั้ง ไว้แต่เดิมหรือไม่

ข. ระยะที่ 2 คือหลังจากที่นำหลักสูตรที่ได้สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ระยะหนึ่ง ผู้สร้างหลักสูตรควรประเมินผลหลักสูตรว่าหลักสูตรที่ได้ทดลองใช้ไปนั้นได้ผลเพียงใด เพื่อจะ ตัดสินใจดูว่าควรใช้หลักสูตรนั้นต่อไปหรือไม่ หรือจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร

จุดมุ่งหมายในการประเมินผลหลักสูตร

โดยทั่วไปแล้ว การประเมินผลหลักสูตรใด ๆ ก็ตามจะมีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกัน อยู่ 3 ประการสำคัญคือ

1. เพื่อหาค่าของหลักสูตร ด้วยการดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นมาสามารถสนองตาม วัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ เช่น หลักสูตรวิชาพยาบาลมีวัตถุประสงค์ที่จะฝึกผู้เรียน ให้เป็นพยาบาลที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณลักษณะที่ดีของพยาบาล การประเมินผลหลักสูตรพยาบาลก็จะดูว่าหลักสูตรนั้นช่วยให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว หรือไม่

2. เพื่อตัดสินใจว่า การวางแผนโครงการและระบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิตคือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

วิธีการประเมินผลหลักสูตรมีหลายวิธีหรือหลายแบบด้วยกัน เช่น แบบ Check list แบบปฐพีซิงส์ เทคนิค ซึ่งเป็นแบบประเมินผลหลักสูตร ที่ละเอียดมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะการประเมินจุดประสงค์ กิจกรรม และการวัดผล นอกจากนี้ยังมีแบบการประเมินผลหลักสูตรของ Stake แบบการประเมินผลหลักสูตรของ Phi Delta Kappa หรือ CIPP model และแบบการประเมินผลหลักสูตรของ Provus สุมิตร คุณานุกต (2521) ได้กล่าวถึง การประเมินผลหลักสูตรไว้ว่า

แบบตัวอย่างการประเมินผลหลักสูตร ดังกล่าวมาแล้วนี้ สามารถช่วยผู้ประเมินผลหลักสูตรได้ในลักษณะต่าง ๆ กัน การที่ผู้ประเมินผลจะเลือกใช้แบบใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย สะดวก ตลอดจนข้อมูลที่ผู้ประเมินผลจะหาได้ อย่างไรก็ตามการประเมินผลหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น มีส่วนคล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะในด้านกระบวนการประเมินผลทุกแบบจะมีลักษณะตรงกัน ดังนี้คือ

1. ในการประเมินผลหลักสูตรจะมีการกำหนดลงไปว่า จะประเมินผลอะไรอย่างไรเฉพาะเจาะจง

2. ในการประเมินผลหลักสูตรจะมีการกำหนดว่าต้องการข้อมูลอะไรที่จะนำมาช่วยในการประเมินผล

3. ในการประเมินผลหลักสูตรจะมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อ 2

4. ในการประเมินผลหลักสูตรจะมีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินผล

5. ในการประเมินผลหลักสูตรจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 4

6. หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลเสร็จแล้ว จะมีการส่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่ผู้ที่จะตัดสินใจหรือดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตรนั้น

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ Puissance technique เป็นเครื่องมือการวิจัย จึงขอเสนอ สาธิตที่ละเอียดพอเป็นสิ่งเชป เทคนิคข้างต้นมีดังนี้

ในปี ค.ศ. 1973 องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) ที่ป็นิง ประเทศมาเลเซีย ได้จัดให้มีการประชุมเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาขึ้น ในการประชุมนี้ได้มีโครงการที่จะจัดสร้างวัสดุอุปกรณ์และเอกสารประกอบการสอน ซึ่งเป็นที่หวังว่าจะสามารถนำไปใช้ในประเศอาเซียนได้ ในระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม

ค.ศ. 1973 สมาชิกในเครือของ SEAMEO จำนวน 47 คน ได้ร่วมกันสร้างโปรแกรมขั้นโปรแกรมนึ่งมีชื่อว่า "Introduction to System: A Prototype Unit" ซึ่ง ดร.แฮร์รอน (Herron) และ ดร.วอลเบสเซอร์ (Walbesser) ได้ร่วมกันประเมินผลโปรแกรมการศึกษาโดยใช้ปุษองส์ เทคนิค

ปุษองส์ เทคนิค เป็นวิธีการประเมินผลหลักสูตรแบบหนึ่งซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ส่วน ของหลักสูตร โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปุษองส์ (The Puissance Analysis Matrix) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์และคิดคำนวณผลออกมาได้ โดยใช้สูตรปุษองส์ ผลที่ได้จะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าหลักสูตรนั้นมีค่า P.M อยู่ในระดับใด

ขั้นตอนในการใช้ปุษองส์ เทคนิค มีอยู่ 4 ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเขียนหรือรวบรวมองค์ประกอบ 3 ส่วนของหลักสูตร ปกติเมื่อมีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรใด ๆ ผู้สร้างหลักสูตรจะเริ่มโดยการจัดจุดมุ่งหมายกิจกรรมการเรียน การสอน และประเมินผลการเรียนการสอนนั้น กระบวนการ 3 ขั้นตอนนี้ ถือเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญในการสร้างหลักสูตร และมักจะมีผู้เรียกกันว่า ไทเลอร์ลูป (Tylor loop) หลักสูตรใด หลักสูตรหนึ่งย่อมประกอบไปด้วยเรื่องย่อย ๆ หลาย ๆ เรื่อง เรื่องย่อยแต่ละเรื่องก็จะมี องค์ประกอบ 3 ส่วน หรือ ไทเลอร์ลูป ย่อย ๆ ทั้งหมดของตน ดังนั้นในการประเมินผล หลักสูตรใดก็ตามถ้าจะใช้ปุษองส์ เทคนิคแล้ว งานขั้นแรกก็คือ การรวบรวมไทเลอร์ลูป ย่อย ๆ ทั้งหมดที่ประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตรซึ่งก็หมายความว่า ผู้ประเมินผลจะต้องรวบรวม จุดมุ่งหมาย (เชิงพฤติกรรม) กิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคการวัดผลต่าง ๆ ของหน่วย ย่อย ๆ ทั้งหมดในหลักสูตร

ขั้นที่ 2 ขั้นใช้ตารางวิเคราะห์ปุษองส์ (The Puissance Analysis Matrix) ตารางวิเคราะห์นี้สร้างขึ้นโดยใช้หลักการเรียนรู้ของกานญ์ กานญ์จำนวนก ความรู้ที่ครูให้แก่ผู้เรียนออกเป็น 6 แบบ ดังนี้

1. ความรู้แบบลูกโซ่ ครูที่มุ่งสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้แบบนี้จะมุ่งสอนให้ผู้เรียนรู้ สามารถทำอะไรเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไปได้
2. ความรู้แบบเชื่อมโยงโดยใช้คำพูด ครูที่มุ่งสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้แบบนี้ จะ มุ่งสอนให้ผู้เรียนลำดับขั้นตอนและอธิบายเชื่อมโดยคำพูดได้
3. ความรู้แบบผสมผสาน ครูจะมุ่งสอนให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานสิ่งที่เคยเรียนมาได้
4. ความรู้แบบแนวคิด ผู้เรียนที่ได้ความรู้แบบนี้ จะเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้พอที่จะ เห็นและสามารถชี้หัวใจสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง

5. ความรู้แบบหลักการผู้เรียนได้ความรู้ขั้นนี้จะสามารถผสมผสานแนวคิดหลาย ๆ แนวด้วยกัน ทำให้เกิดเป็นหลักการใหม่ ๆ ได้

6. ความรู้แบบแก้ปัญหา ผู้เรียนได้ความรู้แบบนี้จะสามารถใช้ความรู้ที่ได้มาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ กานเญยังได้อธิบายต่อไปว่า ความรู้ในแต่ละแบบที่กล่าวมานั้นจะแสดงออกในรูปของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต่างกันจากง่ายที่สุดไปถึงยากที่สุด กานเญ ได้อธิบายถึงระดับหรือขั้นของพฤติกรรมไว้ 9 ขั้นด้วยกันคือ

1. การบอกหรือชี้เพื่อแสดงถึงการที่สามารถจำสิ่งที่ได้เรียน
2. การเลือก
3. การบอกกฎเกณฑ์
4. การลำดับ
5. การสาธิต
6. การสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา
7. การอธิบายด้วยคำพูดของตัวเองอย่างเข้าใจ และสามารถตอบคำถามต่างได้
8. การแยกแยะสิ่งที่เหมือนกันและไม่เหมือนกัน
9. การใช้กฎเกณฑ์ที่ได้เรียนมาในสถานการณ์ต่าง ๆ

จากแบบการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้ของกานเญ ดังกล่าวข้างต้น ให้นำมาเป็นหลักในการสร้างตารางวิเคราะห์ข้อของส์ ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 : ตารางวิเคราะห์ข้อของสั

แบบของความรู้ พฤติกรรม เรียนรู้	แบบลูกโซ่ (1)	แบบเชื่อมโยง โดยใช้คำพูด (2)	แบบผสมผสาน (3)	แบบแนวคิด (4)	แบบหลักการ (5)	แบบแก้ปัญหา (6)
1 บอกชื่อ (1)	ก.5 = 1	ก.4 = 2				
2 เลือก (1)	จ.3 =1			ก.2 =4		
3 บอกกฎเกณฑ์ (1)		จ.1,2,8 ก.1,3,7 ว.1,ว.2 =16				จ.9 =6
4 ลำดับ (2)			ว.3 =6	จ.4 ว.4 =16		
5 สำนัด (2)	ก.6 =2				จ.10	ว.10 =24
6.สร้าง		ก.8 ว.5 =12			จ.5 =15	
7.อธิบาย (3)					จ.6 =15	
8.แยกแยะ (3)				ก.10 ว.9 =24	จ.7 ซ.7 =30	
9.ใช้กฎเกณฑ์ (3)					จ.8 ว.8 =30	

ดังนั้นจึงมีหลักการวิเคราะห์เพื่อหาสิ่งบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตรชั้น การวิเคราะห์ดังกล่าว ทำได้ด้วยการใช้ตารางวิเคราะห์แบบ Puissance เพื่อวิเคราะห์หาสิ่งบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตรด้วยศึกษาตามหลักการเรียนรู้ของ กานูญี่ ว่า ความรู้หรือพฤติกรรมที่อยู่ในอันดับสูง ๆ เป็นความรู้ที่ลึกซึ้งมีนัยมากกว่าความรู้ หรือพฤติกรรมในอันดับต้น ๆ หากครูสามารถสอนให้ผู้เรียนมีความรู้และแสดงพฤติกรรมในอันดับสูง ๆ ได้มากเท่าไร ย่อมหมายความว่า ผู้เรียนจะมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถใช้สิ่งที่เรียนให้เป็นประโยชน์ได้มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นหลักสูตรใดที่มุ่งสอนผู้เรียนให้ได้ความรู้และแสดงพฤติกรรมขั้นสูง ๆ ได้หลักสูตรนั้นนับได้ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพดี

1. นำจุดมุ่งหมาย กิจกรรมการสอนและการวัดผลที่รวบรวมได้ทั้งหมดจากหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรมาวิเคราะห์หาค่าแต่ละหัวข้อเป็นการบ่งบอกว่าจะจัดการศึกษาให้มีความรู้ที่อยู่ในลักษณะหรือแบบใดและพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เน้นอยู่ในลำดับหรือขั้นไหนตัวอย่างเช่น สมมติว่าหลักสูตร ก. มีจุดมุ่งหมายอยู่ 10 ข้อ จากนั้นจึงตัดค่าจากหลักสูตรและ หรือเอกสารประกอบหลักสูตรว่ามี กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 10 ข้อ และมีกิจกรรมวัดผล 10 ข้อ เราจะได้นำข้อต่าง ๆ ทั้ง 30 ข้อ มาใส่ลงในช่องตารางวิเคราะห์ป้อยของสี่เหลี่ยมทุกข้อ เช่น จุดมุ่งหมายข้อ 1 ถ้าจัดว่าเป็นความรู้ที่อยู่ในลักษณะแบบที่ 2 และให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 3 เราก็จะใส่ จ.1 ลงในช่องตารางนำมาพบกันและทำอย่างนี้เรื่อยไปจนกระทั่งหมดหัวข้อที่จะเช็ค ตัวอย่างจากตารางวิเคราะห์ จ.1 หมายถึงจุดมุ่งหมายข้อ 1 ก. หมายถึงกิจกรรม ข้อที่ 1 และ ว.1 หมายถึงวัดผลข้อที่ 1) ข้อมูลที่ใช้เช็คลงในตารางวิเคราะห์ตัวอย่างที่ให้มานั้น สมมติว่าเป็นข้อมูลที่ได้มาจากหลักสูตร ก.

2. หลังจากตรวจสอบและใส่ลงในช่องตารางวิเคราะห์ ก็จะต้องคิดคำนวณน้ำหนักในแต่ละช่องจากตัวอย่างตารางวิเคราะห์ใช้สูตรง่าย ๆ คือ

$$\text{น้ำหนักของแต่ละช่อง} = \text{น้ำหนักของแผนการเรียนรู้} \times \text{น้ำหนักของพฤติกรรม}$$

$$\text{การเรียนรู้} \times \text{จำนวนข้อในช่องนั้น}$$

ตัวอย่างเช่น ในช่องที่ตรงกับการเรียนรู้แบบที่ 2 และพฤติกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 3 มีหัวข้อที่เช็คแล้วจัดอยู่ในช่องนี้คือ จ.1 จ.2 จ.8 ก.1 ก.3 ก.7 ว.1 และ ว.2 ซึ่งนับรวมได้ 8 ข้อด้วยกัน

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นน้ำหนักของช่องนี้} &= \text{น้ำหนักของแบบการเรียนรู้} \times \text{น้ำหนักของพฤติกรรม} \\ &\quad \text{การเรียนรู้} \times \text{จำนวนข้อในช่องนั้น} \\ &= 2 \times 1 \times 8 \\ &= 16 \end{aligned}$$

ขั้นที่ 3 ขั้นใช้สูตรปุษของส์หาสิ่งบ่งชี้คุณภาพหลักสูตร (The Puissance Measure ใช้ตัวย่อ P.M.)

หลังจากคิดน้ำหนักของแต่ละช่องเสร็จแล้ว ก็นำมาเข้าสูตรดังนี้

$$P.M. = \frac{\text{น้ำหนักของแต่ละช่องในตารางวิเคราะห์ปุษของส์รวมกัน}}{\text{จำนวนข้อที่นำมาวิเคราะห์}}$$

จากตัวอย่างหลักสูตร ก. ในตารางวิเคราะห์ปุษของส์ที่ให้มา จะคิดคำนวณออกมาได้ดังนี้

$$P.M. = \frac{1+2+4+16+6+6+16+2+24+12+15+18+15+24+30+30}{30}$$

30

$$= \frac{222}{30}$$

30

$$= 7.4$$

ขั้นที่ 4 ขั้นแปลผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลที่คำนวณได้ดังนี้

ค่า P.M. ตั้งแต่ 1-4 แสดงถึงเกณฑ์ระดับต่ำ

ค่า P.M. ตั้งแต่ 4-10 แสดงถึงเกณฑ์ระดับปานกลาง

ค่า P.M. ตั้งแต่ 10-18 แสดงถึงเกณฑ์ระดับสูง

จากตัวอย่างที่ยกมาตั้งแต่ต้น หลักสูตร ก. มีค่า P.M. = 7.4 แสดงว่าหลักสูตรนี้มีค่า P.M. ในระดับปานกลาง ค่อนข้างไปในทางสูงเล็กน้อย ซึ่งหมายความว่าแบบการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรเรียนรู้ ครูจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้อได้ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

การประเมินผลหลักสูตรด้วยปุษของส์ เทคนิค เหล่านี้ที่ได้เสนอมานี้เป็นวิธีการที่ใช้ประเมินผลหลักสูตรโดยรวม ๆ ด้วยวิธีเดียวกันนี้ ผู้ประเมินอาจแยกประเมินองค์ประกอบ 3 ส่วน ของหลักสูตรที่ละอย่างต่างหากออกไป และสามารถคำนวณหาค่า P.M. ของแต่ละองค์ประกอบไว้ด้วย (ทีสนา ชมมณี, 2520)

การประเมินแผนการสอนเพื่อหาค่า P.M. และข้อบกพร่องเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงแผนการสอนเพื่อให้เป็นแผนที่ปฏิบัติได้จริงแก่ครูผู้ใช้หลักสูตร และเป็นการประเมินผลหลักสูตรแม่บทซึ่งเป็นเข็มทิศชี้ทางการศึกษาของชาติ กรมวิชาการได้จัดทำแผนการสอนขึ้นเพื่อเป็นส่วนขยายหลักสูตร และเป็นเครื่องมือที่ครูจะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรได้จริง แผนการสอนเป็นเพียงเครื่องมือชี้แนะแนวทางในการจัดสภาพการเรียนการสอน การวางจุดประสงค์พฤติกรรม การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม

หรือประสบการณ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนการใช้สื่อการสอนและการวัดผล และการประเมินผล ให้แก่ครูเท่านั้น ถ้าโรงเรียนใด หรือท้องถิ่นใดมีสภาพที่ไม่สามารถจะปฏิบัติตามคำแนะนำใน แผนการสอนได้ก็ให้ปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่นของตนเอง การที่จะ ปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น เราจำเป็นต้องวิเคราะห์ประเมินผลเพื่อหาค่า P.M ของแผนการสอน และจุดบกพร่องของการสอนเสียก่อน

วิธีการของ Puissance technique ที่กล่าวแล้วข้างต้นเป็นการวิเคราะห์ของ ผู้วิเคราะห์คนเดียว ต่อมา RECSAM ได้ปรับปรุงวิธีการประเมินหลักสูตรแบบ Puissance technique (กมล สุดประเสริฐ, 2517 อ้างถึงใน ช่าง ชูทัพ, 2524) ด้วยการให้มีผู้ ร่วมวิเคราะห์หลายคน แต่ละคนหาค่า P.M แล้วนำค่า P.M มาหาค่าเฉลี่ย วิธีการนี้ RECSAM เรียกว่า SESAME ต่อไปนี้เป็นการศึกษาอย่างของการคิดค่า P.M ของจุดประสงค์ ของหลักสูตรของผู้ร่วมวิเคราะห์คนหนึ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียน	ลำดับที่	จุดประสงค์
บทนำ	1	เข้าใจได้ว่าวัตถุหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือระบบ
	2	ใช้คำว่า "ระบบ" กับกลุ่มของวัตถุซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกันหรือมีหน้าที่คล้ายกัน หรือใช้ประโยชน์ได้ทำนองเดียวกัน
บทที่ 1	3	รู้จักส่วนประกอบของไฟฉาย
บทที่ 2	4	รู้จักวงจรไฟฟ้าแบบง่าย ๆ
บทที่ 3	5	บอกได้ว่าชิ้นส่วนไหนที่มีส่วนหรือไม่มีส่วนในการทำให้หลอดไฟติด
บทที่ 4	6	แยกได้ว่าสิ่งไหนเป็นตัวนำไฟฟ้าหรือเป็นฉนวนไฟฟ้า
บทที่ 5	7	แสดงได้ว่าส่วนไหนเป็นด้านในและส่วนไหนเป็นด้านนอกของรูปปิด
	8	เปรียบเทียบรูปปิดและรูปเปิดได้
บทที่ 6	9	จำแนกรูปหลายเหลี่ยมด้านตรงและด้านโค้งได้
	10	จำแนกรูปเปิดและรูปปิดที่อยู่ในระนาบได้
	11	จับคู่รูปที่เหมือนกันซึ่งอยู่ในระนาบได้
	12	จำแนกประเภทของรูปในระนาบที่เหมือนกันได้
	13	วาดรูปในระนาบให้เหมือนกับรูปที่กำหนดให้ได้
บทที่ 7	14	สามารถสเก็ตช์รูปต่าง ๆ บนกระดาษได้
	15	สามารถรวมรูปที่แตกต่างกันเพื่อทำให้เกิดรูปร่างอื่นได้
	16	แยกรูปสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจตุรัสและสี่เหลี่ยมผืนผ้าได้
	17	สร้างรูปต่าง ๆ ได้
บทที่ 8	18	จัดแผ่นพลาสติกที่ทำเป็นรูปต่าง ๆ ให้เป็นแบบได้
	19	วาดแบบที่จัดลงบนแผ่นกระดาษได้
	20	เปรียบเทียบขนาดของรูป 2 รูป ที่กำหนดให้ได้
	21	หาพื้นที่ของรูปที่อยู่ในระนาบได้
บทที่ 9	22	เข้าใจได้ว่าเมล็ดพืชแพร่พันธุ์ได้หลายวิธี
	23	เปรียบเทียบความแตกต่างของพืชที่ปลูกในภาคทดลองและที่ปลูกในสวนได้
บทที่ 10	24	บอกได้ว่าผลไม้มีเมล็ด
	25	จัดเมล็ดและผลไม้ที่แพร่พันธุ์โดยอาศัย สัตว์ ลม หรือน้ำ ไว้เป็นพวกได้
บทที่ 11	26	บอกได้ว่าส่วนไหนของเมล็ดหรือผลไม้ช่วยในการแพร่พันธุ์โดยอาศัยสัตว์ลมหรือน้ำ
	27	เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเมล็ดพืชที่ปลูกใกล้ ๆ กัน กับความสมบูรณ์และแข็งแรงของต้นที่จะขึ้นมา

เมื่อกำหนดจุดประสงค์ได้แล้ว จึงนำไปวิเคราะห์ Puissance Matrix เพื่อ
กำหนดค่า P.M

ประเภทการเรียนรู้ ขั้นการกระทำ	ลูกโซ่ 1	การเชื่อมโยง แบบใช้คำพูด 2	การจำแนก แบบพหุคูณ 3	ความคิด รวบยอด 4	กฎ หลักการ 5	การแก้ ปัญหา 6
1. ให้ชื่อ 1						
2. ชี้ 1			22 23 27 =9	1 3 4 6 7 8 10 11 12 16 24 26 =48		
3. บอกกฎ 1						
4. จัดลำดับ 2				9 25 =16		
5. จำแนก 2						
6. สร้าง 3				5 13 14 15 17 18 19 20 21 =108		
7. สาธิต 3						
8. อธิบาย 3						
9. ประยุกต์กฎ 3				2 =12		

จากข้างบนนี้ จะได้ค่า P.M = $9+48+16+108+12 = 193 = 7.15$

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์โดยผู้ร่วมเขียนรายงานทั้ง 7 คน สรุปดังในตารางต่อไปนี้
หลังจากนั้นนำค่า P.M ของผู้วิเคราะห์แต่ละคนมารวมแล้วหาค่าเฉลี่ย

คนที่	P.M		
	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมประเมินผล	กิจกรรมการเรียนการสอน
1	7.15	4.76	7.87
2	6.41	4.88	7.00
3	4.70	3.00	2.30
4	5.88	4.93	*7.92
5	6.52	5.30	7.60
6	7.00	-	5.15
7	2.30	2.90	8.16
x	5.71	4.29	6.59
Md	6.41	4.82	7.60

จากค่า P.M ที่ได้เมื่อนำค่า P.M มาแปลผลแล้วได้ผลดังนี้

การอภิปรายผล

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ค่าที่ได้อยู่ในช่วง 2.30-7.15 โดยมีค่าเฉลี่ย 5.71 และค่ามัธยฐาน 6.41 เนื่องจากมีค่าหนึ่งที่ต่ำมาก (2.30) จึงใช้ค่ามัธยฐานเป็นค่า P.M ดังนั้น P.M สำหรับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีค่าปานกลาง
- กิจกรรมการประเมินผล ค่าที่ได้อยู่ในช่วง 2.90-5.30 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21 และค่ามัธยฐาน 4.82 เนื่องจากมีสองค่าที่ต่ำมาก (2.90 และ 3.00) จึงใช้ค่ามัธยฐานเป็นค่า P.M ดังนั้น P.M สำหรับกิจกรรมการประเมินผลจึงมีค่าปานกลาง แต่ใกล้ช่วงค่าต่ำมาก
- กิจกรรมการเรียนการสอน ค่าที่ได้อยู่ในช่วง 2.30-8.16 โดยมีค่าเฉลี่ย 6.59 และค่ามัธยฐาน 7.60 แต่ใช้ค่า P.M = 7.60 เนื่องจากมีค่าหนึ่งที่ต่ำมาก (2.30) ดังนั้น P.M. สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอน จึงมีค่าปานกลาง

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากค่า P.M ขององค์ประกอบทั้ง 3 อยู่ในช่วงปานกลาง จึงควรปรับปรุงหลักสูตรพอสมควร

2. ค่า P.M สำหรับกิจกรรมประเมินผลที่ต่ำมาก อาจมีส่วนมาจากการใช้การประเมินผล ภาคทฤษฎีมากเกินไป ดังที่เคยได้กล่าวไว้แล้ว

สรุปแล้ว ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไม่น่าแปลกใจนัก เพราะเป็นหลักสูตรทดลองของ SESAME ฉบับหนึ่ง เมื่อได้มีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นแล้ว ก็ควรจะได้ทำการวิเคราะห์ใหม่ เพื่อดูว่า หลักสูตรที่แก้ไขแล้วดีขึ้นกว่าเก่าจริงหรือไม่

ปุษองส์ เทคนิค นับเป็นวิธีการประเมินหลักสูตร ที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตร หรือโปรแกรมการสอนได้ดี การวิจัยโดยใช้เทคนิคนี้ จะให้ประโยชน์ต่อการจัดทำแผนการสอนวิชาภาษาไทยของชาติโดยตรง และจะเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะใช้ปุษองส์เทคนิค ในการประเมินหลักสูตร หรือโปรแกรมการศึกษาอื่น ๆ อีกต่อไป

วิธีวัดผลการเรียนการสอนภาษาไทย (สุจริต เพียรชอบ และสาธิต อินทรมพรรษ, 2523)

กล่าวว่า การวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยมีขอบเขตกว้างขวางและมีวิธีการหลายวิธี เพื่อให้การวัดมีประสิทธิภาพ สามารถวัดได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ครูภาษาไทยควรใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ วิธีประกอบกัน วิธีวัดผลต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้คือ

1. การถาม-ตอบปากเปล่า ขณะที่การสอนดำเนินไปหรือเมื่อการสอนเนื้อหาตอนนั้นเสร็จสิ้นลงแล้ว ครูอาจถามคำถามปากเปล่าให้นักเรียนตอบเป็นการวัดผลว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ข้อสำคัญควรถามนักเรียนหลายๆ คน และมีคำถามหลาย ๆ คำถาม จะได้ครอบคลุมเนื้อหาที่ได้เรียนไปทั้งหมด ๆ

2. การสอบปากเปล่า นอกจากการสอบข้อเขียนแล้ว การสอบปากเปล่าก็เป็นวิธีการที่ถืออีกวิธีหนึ่ง ซึ่งครูสามารถใช้วัดผลการสอบภาษาไทยได้ เพราะนอกจากจะเป็นการวัดผลทางด้านเนื้อหาแล้วก็ยังเป็นการส่งเสริมความสามารถในการพูดจาโต้ตอบของนักเรียนอีกด้วย

3. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ครูได้รู้จักนักเรียนที่ตนสอนยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเนื้อหาวิชาที่เรียนไป และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านภาษาต่าง ๆ ครูจะได้สังเกตเห็นการใช้ภาษาของนักเรียนอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้น จะทำให้ครูได้ทราบพฤติกรรมของนักเรียนในด้านอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ทักษะคิด

ของนักเรียนที่มีต่อภาษาไทย อุดมคติและค่านิยมต่าง ๆ ผลจากการสัมภาษณ์นั้นครูภาษาไทย อาจบันทึกไว้ และใช้สำหรับประกอบการพิจารณาการเรียนภาษาไทยร่วมกับวิธีการอื่น ๆ ได้

4. การสนทนา การสนทนาอย่างเป็นกันเองกับนักเรียนจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจ นักเรียนที่ตนสอนดียิ่งขึ้น การสนทนานั้นนอกจากจะเป็นการพูดคุยกันเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนเกี่ยวกับทางด้านภาษาไทยแล้ว ควรจะได้สนทนากันอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ได้เรียนไปด้วย ระหว่างที่สนทนานั้นจะทำให้ครูพอที่จะประเมินผล ได้ว่านักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนไปแล้วหรือไม่ นอกจากนั้นนอกจากจะจัดให้นัก เรียนสองคนออกไปสนทนากันหน้าชั้น หรืออาจจะสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้วก็ได้ ครูก็สามารถวัดผลได้ว่านักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สนทนามากน้อยเพียงใด

5. การอภิปราย ในการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นการอภิปรายก็เป็นวิธีการหนึ่ง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึก และทัศนคติต่าง ๆ จะ เป็น การอภิปรายทั่วไป (open discussion) การอภิปรายแบบปาฐกถาหมู่ (symposium) การอภิปรายเป็นคณะ (panel discussion) หรือการอภิปรายซักถาม (colloquy) ก็ ตาม ครูสามารถที่จะสังเกตความสามารถในการพูด มารยาทในการพูด ความเป็นคนใจ กว้าง การยอมรับและการเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ในขณะเดียวกัน ครูก็จะได้ทราบว่านัก เรียนเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยที่นักเรียนกำลังอภิปรายกันมากน้อยเพียงใด มีอะไรที่ครูจะ ตัดสินเพิ่มเติม หรือปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

6. การประชุมกลุ่มย่อย การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มจะเป็นกลุ่มละประมาณ 3- 5 คน หรือ 10-15 คน เพื่อให้นักเรียนอภิปรายระดมความคิด ช่วยกันแก้ปัญหาหรือตั้งเกณฑ์ ในการอ่านออกเสียงการพูดที่ดี นักเรียนจะมีรายงานกลุ่มมาเสนอต่อชั้น ทั้งนี้เป็นในรูปรายงาน ปากเปล่า และรายงานประชุมที่เน้นข้อเขียน วิธีดำเนินการ และผลการประชุมของนัก เรียนจะช่วยให้ครูประเมินผลการสอนได้เป็นอย่างดี

7. การสังเกต ครูควรที่จะได้สังเกตการใช้ภาษาไทยของนักเรียนในขณะที่นักเรียน ร่วมกิจกรรมทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน และควรที่จะได้จับบันทึกไว้ด้วยว่านักเรียนมี ความสามารถหรือข้อบกพร่องสมควรที่จะได้รับการแก้ไขในด้านใดบ้าง หรือหลังจากที่ได้ เรียนบทเรียนภาษาไทยไปแล้ว เช่น ลักษณะนาม การใช้บุพบท กับ แก่ แต่ ต่อ นักเรียนใช้ได้ ถูกต้อง หรือใช้ภาษาไทยด้วยความระมัดระวังยิ่งขึ้นกว่าเดิมบ้างหรือไม่

8. การใช้แบบสอบถาม (questionnaires) การใช้แบบสอบถามนั้นเป็นการ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง นักเรียนจะได้มีโอ กาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยและเสนอข้อคิดต่าง ๆ ของตน ใน

บางกรณีครูก็อาจสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อศึกษาในด้านการฟัง การอ่าน เป็นต้น ตัวอย่าง เช่น ครูอาจจะถามในแบบสอบถามว่า

1. เมื่อนักเรียนไม่แน่ใจว่าคำใดคำหนึ่งสะกดถูกหรือไม่ นักเรียนทำอย่างไร

- ก. ถามเพื่อน ค. เปิดพจนานุกรม
ข. ถามบิดา มารดา ง. ปลั่งยให้ผ่านไป

2. ในเวลาว่างนักเรียนชอบทำอะไรมากที่สุด

- ก. ฟังเพลง ค. อ่านหนังสือ
ข. ดูโทรทัศน์ ง. ทำการฝีมือ

9. การให้นักเรียนทำรายงานเสนอผลการค้นคว้า รายงานนี้อาจจะเป็นรายชื่อ

บุคคลหรือทำเป็นกลุ่มก็ได้ การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าแล้วทำเป็นรายงานส่งนี้นักเรียนจะได้รับความรู้ในวงที่กว้างขวางขึ้น และถ้าหากนักเรียนได้มีโอกาสมาเสนอผลการค้นคว้าหน้าชั้นเรียนด้วยแล้ว ก็จะทำให้วงความคิดกว้างขวางออกไปด้วย เพราะจะมีการอภิปรายซักถาม การตั้งข้อสังเกต หรือกล่าวเพิ่มเติมจากครูหรือเพื่อน ๆ ด้วย ครูจึงสามารถวัดผลได้ทั้งในด้านเนื้อหา พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นโต้ตอบกันอีกด้วย

10. การใช้มาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) มาตราส่วนประเมินค่านี้

ในการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้ประเมินจะเป็นบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู เพื่อนและตัวของนักเรียนเอง มาตราส่วนประเมินค่าจะช่วยให้การประเมินผลละเอียดลออ และมีความเป็นปรนัยมากขึ้น และการที่นักเรียนมีโอกาสประเมินตนเองด้วยนั้น ทำให้นักเรียนยอมรับข้อบกพร่องของตน และพยายามหาทางปรับปรุงแก้ไข ตัวอย่างเช่น ในการเรียนการสอนทักษะการพูดนั้น เมื่อนักเรียนคนหนึ่งออกไปพูดหน้าชั้น ครูและเพื่อนก็ช่วยกันประเมินผล สำหรับตัวผู้พูดเอง อาจจะประเมินผลไปที่ตนเองรู้สึก หรืออาจจะมีการบันทึกเสียงไว้ในขณะที่นักเรียนพูด สำหรับตัวผู้พูดเอง อาจประเมินผลไปที่ตนเองรู้สึก หรืออาจจะมีการบันทึกเสียงไว้ในขณะที่นักเรียนพูด แล้วนักเรียนฟังเสียงของตนเองจากเทปแล้วประเมินผลตนเองในแบบฟอร์มในภายหลัง ดังตัวอย่างต่อไปนี้คือ

แบบประเมินผลการพูด

เนื้อเรื่อง	ดีมาก 5	ดี 4	พอใช้ได้ 3	มีข้อบกพร่อง 2	ไม่ได้เลย 1
จุดมุ่งหมาย เรื่อง					
การลำดับเรื่อง					
เนื้อหาสาระ					
ท่วงทีท่าทาง					
การใช้ถ้อยคำ					
ความชัดเจนชัดค่า					
น้ำเสียง					
การใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด					
การใช้เวลา					

1.1 การบันทึกพฤติกรรมทางภาษาของนักเรียน (anecdotal record) คือ การที่ครูคอยสังเกตการใช้ภาษาของนักเรียนแล้วบันทึกไว้ โดยที่ไม่ได้บันทึกความคิดเห็นของครูลงไปด้วย ในขณะที่ครูบันทึกพฤติกรรมทางการใช้ภาษาของนักเรียนนั้น ครูก็อาจที่จะได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านอื่น ๆ ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการวางแผนปรับปรุงการใช้ภาษาและพฤติกรรมด้านอื่นของนักเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ใช้แผนภูมิแสดงเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้ตั้งไว้ ในการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นหลาย ๆ เกณฑ์ครูได้เปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยกันสร้างเกณฑ์ในด้านต่าง ๆ ไว้ เช่น การฟังที่ดี การสนทนา การอภิปราย การเขียนเรียงความที่ดี แล้วเขียนใส่แผนภูมิไว้ เมื่อนักเรียนลงมือปฏิบัติแล้วก็ควรที่จะได้นำเกณฑ์นั้น ๆ มาใช้เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่

1.3 การสอบข้อเขียน ข้อสอบที่ใช้ควรจะมีทั้งแบบปรนัยและอัตนัย ทั้งนี้ให้ครอบคลุมเนื้อหาได้ทั้งหมด และการวัดผลก็ควรจะได้เป็นตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ และควรที่จะได้วัดทุกด้านทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และทักษะพิสัย แต่ละพิสัยก็ควรจะได้ประเมินผลทุกอย่างเช่น ในพุทธิพิสัยก็ควรที่จะได้วัดทุกด้าน ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินผล เป็นต้น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนการสอน

จันทนา ตั้งสุวรรณพานิช (2524) ได้ศึกษา "การใช้แผนการสอนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูประสบปัญหาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของการสอนวิจัยศึกษาและวิธีการบูรณาการ ครูไม่มีทักษะและหรือไม่มีความพร้อมที่จะทำตามหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตรเกี่ยวกับความสามารถในการให้นักเรียนเข้ามามีบทบาทในการทำกิจกรรมเพื่อปลูกฝังการสร้างเสริม ลักษณะนิสัย ความพร้อมในการจัดทำสื่อการเรียน และการสนับสนุนของโรงเรียนในการจัดสื่อการเรียนที่จะจำเป็นต่อการเรียนการสอน วิจัยวัดผลครูผู้สอนใช้วิธีสังเกต ความตั้งใจ ความสนใจในขณะที่เรียน มาเป็นอันดับแรก ส่วนวิธีอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ ตรวจสอบผลงาน สังเกตพฤติกรรม ที่แสดงออก สนทนาและซักถาม ทดสอบ สังเกต ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มและศึกษา เป็นรายบุคคล

วันเพ็ญ เกตุสกุล (2526) "การวิเคราะห์แผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของเขตการศึกษา 5" พบว่าแผนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เขตการศึกษา 5 มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงของท้องถิ่นมี 3 หน่วยงานคือ หน่วยงานบ้าน หน่วยงานเกษตร และหน่วยงานอาชีพ อย่างไรก็ตามควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในท้องถิ่นและสนองความต้องการของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น และควรมีการเพิ่มรายการสอนวิชาอื่นต่าง ๆ ในทุกแขนงอาชีพ

วิชัย ประสิทธิ์กุลวุฒิเวชช์ (2524) "ความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้ใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการปรับแผนการสอน วิชาศิลปะศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7" พบว่านักวิชาการและผู้ใช้หลักสูตรเห็นด้วยเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปะศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 แผนการสอนของกรมวิชาการนี้จะนำไปใช้ได้ทันที ต่อเมื่อผู้ใช้หลักสูตรมีความเข้าใจหลักการพัฒนาหลักสูตร และมีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอน แผนการสอนของกรมวิชาการกำหนดค่อนข้างกว้าง ๆ บางเนื้อหากิจกรรม ไม่สามารถนำไปใช้กับสภาพท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัสดุที่เสนอแนะไว้ในหัวข้อสื่อการเรียน

วิจิต ทองนุ้ย (2523) การประเมินแผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง และสอง ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยใช้ปฐมของส์เทคนิค พบว่า แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง มีค่า P.M ปานกลางโดยได้ค่า P.M. 6.98 แยกเป็นแผนเตรียมความพร้อมได้ค่า P.M. 5.62 และแผนการสอนที่ใช้ควบคู่กับ

หนังสือเรียน ได้ค่า P.M. 7.27 ในด้านค่า P.M. ของแต่ละองค์ประกอบ ปรากฏว่าจุดประสงค์
ได้ค่า P.M. 8.67 กิจกรรมได้ค่า 5.83 และการวัดและประเมินผลได้ค่า P.M. 10.06

สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2523) ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษา
ไทยและผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" พบว่าด้าน
การเรียนการสอน ครูผู้สอนและผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกับการสอนภาษาไทยโดยการ
สัมพันธ์ทักษะ และเห็นว่าวิธีสอนแบบฝึกทักษะ แบ่งกลุ่มค้นคว้า การแสดงบทบาทสมมติมีความ
เหมาะสมในระดับมากสำหรับที่จะนำมาใช้ในการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ส่วนวิธีสอนที่เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อยคือ การบรรยาย ผู้บริหาร
และครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากกว่า ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรรู้ใช้แผน
การสอนที่จัดทำขึ้นเองหรือจัดทำโดยหมวดวิชาในด้านหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยนั้น ครูผู้สอน
และผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาตรงตามหลักสูตรมีความถูกต้อง ใช้สำนวนภาษานำอ่านและ
เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

ด้านการวัดผลประเมินผล ครูผู้สอน และผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการ
ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ตลอดจนมีความเห็นว่า
ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียน และ
สามารถปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้ในระดับมาก ส่วนสื่อที่เป็นปัญหาในการวัดผลประเมินผล
สำหรับครูภาษาไทยในระดับมากคือ การสร้างเครื่องมือวัดผลให้ตรงตามจุดประสงค์การ
เรียนรู้แต่ละรายวิชา

ปราณี ไวยบูรณ์ (2527) "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทย
เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ในระดับมัธยมศึกษา" พบว่า ผู้บริหารและครูภาษาไทย ต้องการให้ครูภาษาไทยภายในกลุ่ม
โรงเรียนร่วมมือกันจัดทำแผนปฏิบัติงานและโครงการต่าง ๆ ของหมวดวิชาภาษาไทย ของกลุ่ม
โรงเรียน จัดทำเอกสาร วารสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทย เผยแพร่แก่ครู จัดทำ
แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยรายวิชาต่าง ๆ ทำแผนการสอน และจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละ
รายวิชา จัดนิทรรศการภาษาไทยร่วมกัน มีคลังข้อสอบวิชาภาษาไทยใช้ภายในกลุ่มโรงเรียน
จัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาให้โรงเรียน ภายในกลุ่มมีผู้ใช้ได้อย่างสะดวกและต้องการให้คณะ
กรรมการฝ่ายภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียนคอยติดตาม การดำเนินงานของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ
และจริงจัง

รังรอง นิลประภัสสร (2527) "การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณา
ที่มัธยมศึกษาปีที่ 6" พบว่า ด้านเนื้อหา มีความสัมพันธ์กับเวลาเรียน มีความสอดคล้องกับ

จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย เนื้อหาต่อเนื่องกันดี อาจนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหามีคุณค่า สาระประโยชน์ส่งเสริม ความริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาแนวคิด ค่านิยม ทักษะ ทางภาษา ทั้ง 4 ด้าน ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการด้านปัญญา อารมณ์ และสังคมอีกด้วย วิธีเขียนและสำนวนภาษา ประกอบด้วยภาษาที่ใช้อธิบายและสำนวนภาษาที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย กิจกรรมและแบบฝึกหัดคือ มีหลายวิธีให้นักเรียนเลือกปฏิบัติมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมเนื้อหา มีเพียงพอในการฝึกฝนหรือเพิ่มพูนความรู้ ส่งเสริมการคิด การค้นคว้าด้วยตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ลมโซษ เจริญวงศ์ (2528) "การนำเสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" พบว่า ในการประเมินผล ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการพูดนั้น มีการประเมินผลเป็นบางครั้งวิธีการส่วนใหญ่ที่ครูใช้ในการประเมินผลคือ การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

จิรา ลิ้มปิลเสถียร (2528) "การนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับ พุทธศักราช 2524 ไปใช้ในโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการดำเนินการตามหลักการด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรมีการดำเนินการตามหลักการด้านโครงสร้าง และเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นพ้องกันว่า ครูภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักการ ด้านการเรียนการสอนและสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทุกจุดประสงค์ในระดับมาก ในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นพ้องกันว่าครูภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักการด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมากเช่นกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย